

Pride handler om å kunne være seg selv!

INTERVJU

TORI FLAATTEN HALVORSEN

tori.f.halvorsen@gmail.com

Lars Christian Moen var klar for å delta på fjorårets store Pride-feiring i Oslo. På London pub ville han danse seg gjennom sommernatten. Så smalt det. Terroren vekket minner fra barndommen.

Foto: Christian Tunge

Lars Christian Moen går med bestemte skritt mot Kampen Kaffe & Bar, en lokal kafé på hjørnet rett ved der han bor i et kollektiv. Mannen som akkurat er ferdig med turnus, er nyklipt og har anlagt bart i anledning sin egen 30-årsdag og den forestående flyttingen til Frankrike. Han vet at intervjuet skal stå i Pride-utgaven og deler raskt følelsene og tankene han har om Pride, ikke minst etter fjorårets katastrofe i Oslo:

– Først da jeg var på vei tilbake til Oslo sentrum dagen etter, ble jeg sinna.

«Pride er ingen ideologi. Pride er dager hvor man feirer det å få lov til kunne være seg selv»

– Fellesskapet i den spontane markeringen som ble arrangert mot politiets anbefaling, ble en sterk opplevelse. Det var så fint at mange ikke-skeive kom. Vi har bare ett liv. Pride er ingen ideologi. Pride er dager hvor man feirer det å få lov til kunne være seg selv i dette livet.

Pride 2022

Det var under oppstarten av Pride at det skjedde. Lars befant seg på sin skeive stambar, London, en bar hvor han har hatt mange gode opplevelser og hvor han føler det er deilig å kunne danse helt fritt. En mann med gevær ville ødelegge for han og alle de andre. Først kjentes det ut som om sand ble kastet hardt mot ryggen hans. Det viste seg å være glassplinter fra et kulehull i vinduet ut mot gaten. En bekjent på venstre side ble truffet av en patronbit i halsen. Han på den andre siden ble truffet i pannen. Begge overlevde uten alvorlige skader.

– Jeg skjønnte raskt at *vi* var under angrep. Dessverre var det ikke en helt fremmed tanke at slikt kunne skje i livet mitt som skeiv.

Lars flyktet ned i kjelleren på søken etter et gjemmested. Der fantes en nødutgang. Han kom seg bort til Tinghuset. Gatebildet var kaotisk og fullt av sirener og blått, blinkende lys. Lars slo over i hjelpemodus. De halvliterne han hadde innenbords, tenkte han ikke på. Turnuslegen gikk bort for å hjelpe ambulansepersonell, som gjorde en eksemplarisk jobb.

– Jeg heter Lars, jeg er lege. Kan jeg hjelpe? spurte han ambulansepersonellet.

«Dessverre var det ikke en helt fremmed tanke at slikt kunne skje i livet mitt som skeiv»

Så ble det vitneforklaring på et hotell ved Finn Schjølles blomsterbutikk. Etter å ha blitt forsikret av politiet om at det var trygt å bevege seg i bygatene, gikk Lars hjem i sommernatten. Hjemme i kollektivet vekket han opp romkameratene sine for å fortelle hva som hadde skjedd. Da var Lars først og fremst i sjokk. Dagen etter ble han sinna.

Et trangt Grimstad

Foto: Christian Tunge

- Har du vært mye sint gjennom livet?
- Som liten var jeg mest lei meg. Men nå blir jeg sint når jeg ser tidligere klassekamerater fra videregående som i dag er legekolleger, poste ytringer hvor de for eksempel er kritiske til at barn lærer om den skeive delen av

samfunnet eller tar del i markeringer under Pride. Opplysning er en menneskerett, og det er viktig at barn også har skeive forbilder i sin oppvekst. Jeg var selv bare 4–5 år da jeg følte meg annerledes enn de andre, mer feminin. Ytre sett viste dette seg i at jeg likte å kle meg i kjoler og leke med dukker. Jeg ba til Gud om at jeg heller skulle få være en jente – det føltes som en løsning på rammene samfunnet og de voksne hadde satt. Med Pride i gatene i Grimstad og tidlig holdningsskapende arbeid i skolen kunne ting vært annerledes!

«Med Pride i gatene i Grimstad og tidlig holdningsskapende arbeid i skolen kunne ting vært annerledes!»

I fjor var det skeivt år og 50 år siden avkriminaliseringen av homofili. Først da kom Pride til Grimstad. Den ble gjennomført til tross for terroren i Oslo. Under Pride i nabobyen Arendal holdt Lars appell. For første gang kunne han snakke høyt om sitt liv, også på Sørlandet. Temaet i talen var mye av det samme som han hadde skrevet i en kronikk som var sendt til NRK og VG i forkant av feiringen. Kronikken ble aldri publisert. Innlegget handlet om en date med en mann av katolsk bakgrunn som mente den spraglete feiringen av Pride hadde gjort det vanskelig for han å erkjenne seg som homofil. Under dialogen avdekkes viktige likhetstrekk i deres to livshistorier: Ingen voksne hadde speilet deres identitet som barn, verken på eller utenfor skolen. I løpet av samtalen vekkes en ny erkjennelse hos mannen med den katolske oppdragelsen.

– Kanskje var det ikke fargene denne ene uken som hadde gjort det vanskelig for han å være seg selv. Jeg tror han hadde behov for flere farger gjennom hele året, sukker Lars.

Lars trekker fram enkeltpersoner som var viktige støttespillere i oppveksten, slik som storesøsteren. Hun og lillebroren var henholdsvis ett år eldre og ett år yngre enn Lars da de flyttet fra et barnehjem i Norge og inn i familien. Lars var da syv år gammel. Andre personer var også viktige.

Den støttende læreren

– En lærer på barneskolen, Linda Viken Eide, turte å gjøre ting litt annerledes. Hun skapte et skikkelig samhold i klassen. For eksempel gikk vi i samlet flokk ut i skolegården – med læreren i spissen – for å konfrontere elever som mobbet én av oss. Denne gangen gjaldt det ikke meg, men det kunne det like godt ha vært. Jeg ble stadig kalt «femi», spyttet på eller dyttet opp mot veggen fordi jeg skilte meg ut. Da trengte jeg klassen som «flokken min».

«Jeg ble stadig kalt 'femi', spyttet på eller dyttet opp mot veggen fordi jeg skilte meg ut. Da trengte jeg klassen som 'flokken min'»

Den samme læreren gjorde en forskjell også på andre måter.

– Hun var litt alternativ, en motvekt mot den religiøse undertonen i Grimstad. Vi startet gjerne skoletimene med å ligge på gulvet og meditere, lyttet til sang fra dyr eller klassisk musikk. Når noen var syke, sendte vi dem gode tanker.

– Jeg fant også glede og støtte i fantasy litteraturen og kommer aldri til å glemme da yndlingsforfatteren min, Sissel Chipman, svarte på en mail jeg hadde skrevet til henne. Det var stort.

Foto: Christian Tunge

Lars var den eneste av fem søsken som etter ungdomsskolen startet på en videregående skole drevet av Norsk Luthersk Misjonssamband. Det ble ikke lett å leve på internatskolen.

– Der var det ikke rom for en ung mann som stadig tydeligere skjønnte at oppmerksomheten og drømmene rettet seg mot «feil kjønn». Homofili ble snakket om som en synd og ble brukt som skjellsord. Å leve med det 24/7 satte i gang en negativ spiral, der jeg til slutt ikke ville leve lenger. Så sterkt ble det. De ydmykende opplevelsene kom opp igjen da jeg i fjor ble en skyteskive for et menneske som ikke liker oss. Heldigvis ble jeg ikke truffet.

– Forskjellen nå var at jeg i løpet av tyveårene har omgitt meg med mennesker som aksepterer meg som den jeg er. Dessuten har jeg hatt en psykolog som har hjulpet meg med å bearbeide traumene fra oppveksten min. Etter terroren hadde jeg også stor støtte i kollegiet på Kongsvinger sykehus. Det var skikkelig fint med all kjærligheten.

Endelig fri luft

– Etter videregående, hva gjorde du da?

– Lofoten folkehøyskole, på friluftslinjen. Der kom jeg ut av skapet.

– Det var fri luft, tenker jeg!?

Lars ler høyt, så høyt at alle på kaféen merker det. Skammen over å være Lars med hele seg synes å være forduftet. En kvinne med en baby setter seg tett innpå, kanskje litt for nær når man snakker om personlige ting. Lars lar seg ikke forstyrre, han har ingenting å skjule.

– Hvorfor sluttet du forresten på studiet i Tromsø?

– Medisinstudiet i Tromsø er det beste, helt opplagt. Universitetet der nord gir deg klinisk og helhetlig tankegang fra første dag. Hver student får sin egen veileder som følger en gjennom studiet. Svært mange kommer langveisfra og er dermed interessert i å få nye venner. Likevel ble det viktig for meg å få komme til en by med et større miljø for skeive. Jeg hadde dessuten vært nok på langtur da jeg var på Svalbard med folkehøyskolen. Nå ble det urbane livet viktigst. Du vet, jeg er jo egentlig ikke en friluftsmann. Da jeg søkte folkehøyskolen, tenkte jeg at jeg ville bli mer maskulin ved å utfordre meg fysisk. Jeg burde ha valgt en kreativ linje, ler Lars.

Medisinstudier mange steder i verden

– Måtte du starte på førsteåret på nytt da du flyttet til Oslo?

– Ja, men jeg fikk etter hvert godkjent det meste og hoppet opp til semesteret over. Alle utvekslingsmulighetene i Oslo passet meg som liker å møte nye kulturer. Det var topp å ta deler av studiet i Berlin, Heidelberg og i Buenos Aires. Jeg liker å kunne snakke med folk på deres eget morsmål, så jeg ble habil på både tysk og spansk. Men da jeg på tysk skulle gjennomføre en samtale med en suicidal pasient under psykiatrieksamen, ble det litt vel vanskelig.

Selvportrett: Lars Christian Moen

– Ja, det høres komplisert ut?

– Det var det, men på en eller annen måte kom jeg meg gjennom det også. Storesøsteren min har vært en viktig rollemodell. Hun er en omsorgsfull person som har lært meg å vurdere en prestasjon ut fra hvilke forutsetninger man har for å klare det.

«Nå ble det urbane livet viktigst. Du vet, jeg er jo egentlig ikke en friluftsmann»

Lars ønsket å være i nærheten av Oslo gjennom turnustjenesten. Søknaden ble skrevet i diktform. Det gjorde en forskjell. Han ble invitert på mange intervjuer, men lista lå høyt når han hadde gått så offensivt ut. Den kreative måten å søke

jobb på ble alltid et tema når han møtte noen som kunne bli hans fremtidige arbeidsgiver.

- Det var ikke alltid like lett å matche diktet. Tunga kunne slå knute på seg.
- Var det en slik situasjon du tegnet på et av innleggene dine på Instagram?
- Ja, delvis. Hun som sitter i bakgrunnen, er overlegen som intervjuet meg til en sommerjobb som legevikar i psykiatri. Bildet representerer følelsen av hvor vanskelig valg kan være både før, under og etter en jobbsøknadsprosess.

Kommentaren «Valgets kvaler» som står under bildet på Instagram, er skrevet på norsk, tysk og spansk. Utvekslinger og idealistisk arbeid i studietida har resultert i et stort nettverk.

Solidaritet, fantasybok og videre planer

Lars var i starten av studiet med i Medisinernes seksualopplysning (MSO), men andre grupper ble vel så viktige. Gjennom Latin-Amerikagruppene (LAG) var legestudenten på solidaritetsarbeid i Guatemala og Mexico. Her fikk han møte flere minoriteter som også hadde opplevd å bli undertrykt. Opplevelsene har satt dype spor og utvidet horisonten hans. De siste årene har samenes rettigheter og miljø vært i fokus. Det førte han til Repparfjorden-demonstrasjonen høsten 2021.

- Jeg har blitt stadig mer opptatt av å ikke bli redd av harde konfrontasjoner eller trusler. Jeg er derfor *ikke* villig til å la meg skremme. Marerittene om natta og utryggheten etter skyteepisoden i fjor sommer har heldigvis for det meste gitt seg.

Nå vil Lars virkeliggjøre drømmen om å bruke kreativiteten sin. Tanken om å skrive egen fantasybok har ligget der siden han som gutt tok kontakt med yndlingsforfatteren. Kartet over verdenen i det parallelle universet hvor handlingen utspiller seg, var ferdig tegnet da han var 16 år. Når han i vår kommer seg til Paris, starter skriveprosessen. Dessuten vil han fortsette å tegne.

- Jeg skriver og tegner fordi jeg syns det er spennende og gøy, men jeg utelukker ikke at jeg på et tidspunkt vil ta kontakt med et forlag.

Lars Christian Moen

Født i 1993 i Grimstad

Første år medisin, UiT Norges arktiske universitet, 2013–14

Medisinstudiet ved Universitetet i Oslo, 2015–21

Semesterutvekslinger:

Charité, Universitätsmedizin Berlin, Tyskland

Heidelberg Universität, Tyskland

La Universidad de Buenos Aires, Argentina

Solidaritetsopphold i Mexico og Guatemala, 2018–19

Lege i spesialisering del 1, Kongsvinger sykehus 2021–22

– Hvilke jobber vil du søke når du kommer hjem?

– Olafiaklinikken er kanskje øverste ønske, men også hud, indremedisin og psykiatri er gode alternativer.

Pride er i økende grad en markering og feiring av mangfold, likestilling og inkludering. I år blir det ni dagers feiring, der debattene skal gjennomføres i konferansedelen på Legenes Hus. Lars skal i et bryllup i Colombia i juni og har ennå ikke rukket å tenke på hvor han skal feire Pride 2023.

– Tenk, Legenes Hus som Pride House. Det kan jeg ikke la gå fra meg! Da *må* jeg reise via Oslo på veien tilbake til Paris! utbryter en begeistret Lars.

Publisert: 12. juni 2023. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.23.0281

Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 8. februar 2026.